

ศูนย์พิษวิทยารามาธิบดี

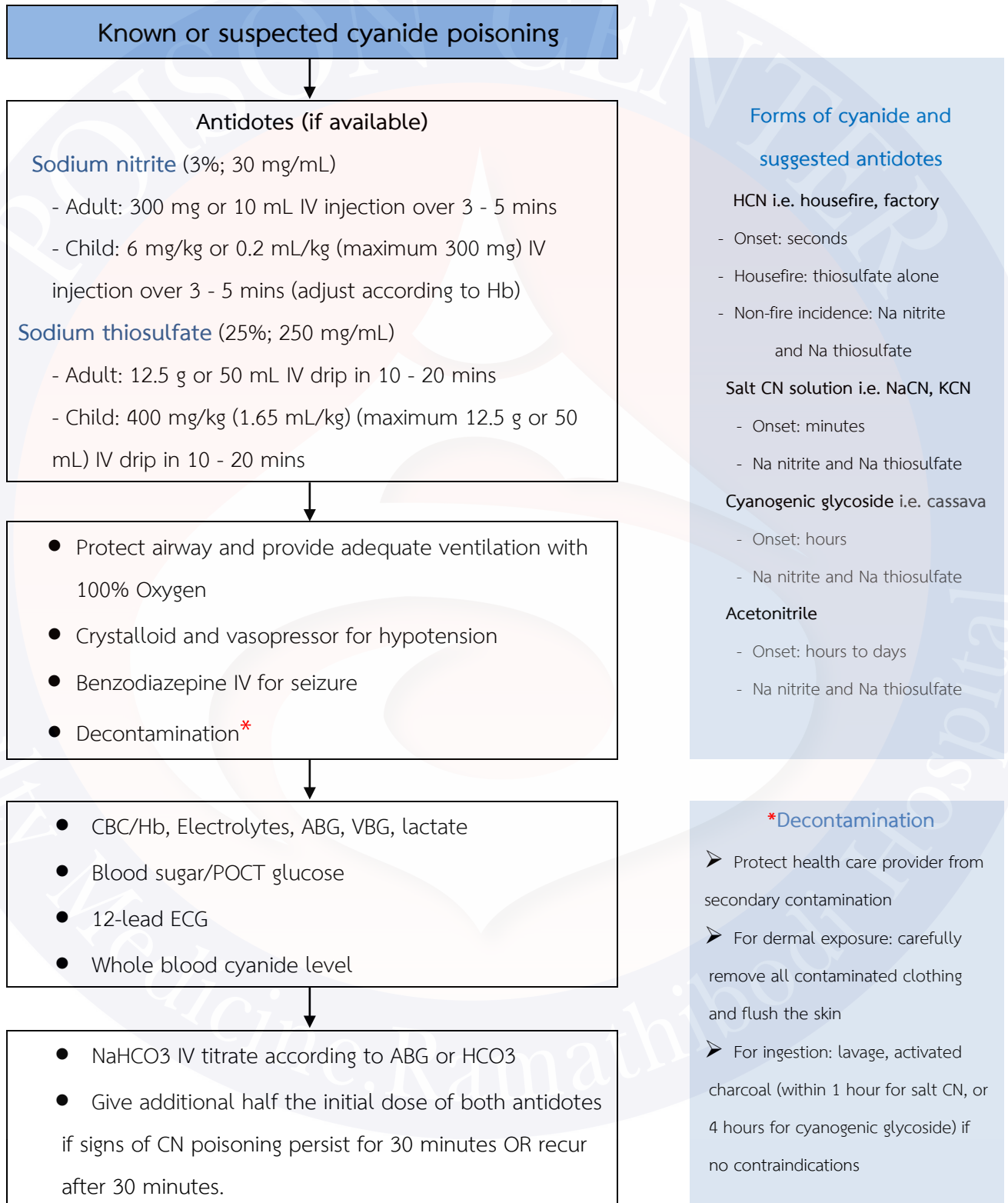
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

อาคารสุโขเพลส ถนนสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร 10300 สายด่วน 1367 โทรสาร 0-2201-1084

RAMATHIBODI POISON CENTER

Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University

Sukho Place Building, Sukhothai Rd., Bangkok 10300 Hotline 1367

ศูนย์พิษวิทยารามาธิบดี

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

อาคารสุโขเพลส ถนนสุขุทัย กรุงเทพมหานคร 10300 สายด่วน 1367 โทรสาร 0-2201-1084

RAMATHIBODI POISON CENTER

Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University

Sukho Place Building, Sukhothai Rd., Bangkok 10300 Hotline 1367

การให้ยาด้านพิษของสารไซยาไนด์ (Cyanide antidote administration)

หลักการให้ยาด้านพิษ

1. ให้ 3% Sodium nitrite ก่อน (ไม่ต้อง dilute) โดยให้ IV injection in 5 min (กรณีเด็ก คำนวณ dose ยึดตาม hemoglobin ของผู้ป่วย, ถ้ามี)
2. ต่อด้วยการให้ 25% Sodium thiosulphate* (ไม่ต้อง dilute) โดยให้ IV drip in 10-20 min หลังได้รับยาด้านพิษแล้ว หากยังมีการพิษจากไซยาไนด์ (เช่น shock, metabolic acidosis) หรือ หากอาการดีขึ้นแล้ว แต่เกิดอาการซ้ำอีก สามารถให้ยาด้านพิษได้อีกในขนาดครึ่งหนึ่งของ dose แรก (Half dose)

รูปแบบยาด้านพิษ

1. 3% Sodium nitrite บรรจุ 10 mL/amp = 30 mg/mL
2. *25% Sodium thiosulphate บรรจุ 18 mL/vial = 250 mg/mL

ขนาดยาที่ให้

ในผู้ใหญ่ (normal hemoglobin หรือไม่ทราบ)

- 3% Sodium nitrite: 10 mL (1 amp) = 300 mg slow IV injection in 3-5 min
- 25% Sodium thiosulphate: 50 mL = 12.5 gm slow IV drip in 10-20 min

(หมายเหตุ: ให้เบิกยาเพื่อไว้ให้กรณีจำเป็นต้องให้ยาด้านพิษซ้ำ โดยเบิก 3% Sodium nitrite # 2 amp และ 25% Sodium thiosulphate # 5 vials)

ในเด็ก (ตารางที่ 1-2)

1. กรณีไม่ทราบ Hemoglobin

- 3% Sodium nitrite: 0.2 mL/kg (max dose 10 mL) slow IV injection in 5 min
- 25% Sodium thiosulphate: 1.65 mL/kg (max dose 50 mL) slow IV drip in 10-20 min

2. กรณีทราบ Hemoglobin

- 3% Sodium nitrite: เทียบกับค่า hemoglobin ในตารางที่ 1 (max dose 10 mL) slow IV injection in 5 min
- 25% Sodium thiosulphate: 1.65 mL/kg (max dose 50 mL) slow IV drip in 10-20 min

ศูนย์พิษวิทยารามาธิบดี

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

อาคารสุโขเพลส ถนนสุโขทัย กรุงเทพมหานคร 10300 สายด่วน 1367 โทรสาร 0-2201-1084

RAMATHIBODI POISON CENTER

Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University

Sukho Place Building, Sukhothai Rd., Bangkok 10300 Hotline 1367

ตารางที่ 1 ขนาดของ 3% Sodium nitrite ในเด็ก

3% sodium nitrite (NaNO ₂)						
น้ำหนัก (kg)	กรณีไม่ทราบ Hemoglobin			กรณีทราบ Hemoglobin		
	Dose = 0.2 mL x BW (kg)					
	Initial dose (mL, max 10 mL)	Half dose (mL)	จำนวนยาที่ขอเบิก (amp, 10 mL/amp)	Hb (g/dL)	Initial dose (mL/kg, max total volume = 10 mL)	Half dose (mL/kg)
≤ 5	1.0	0.5	1	7	0.19 mL/kg	Initial dose ที่คำนวณได้ หาร 2
5 - 10	1.0 - 2.0	0.5 - 1.0		8	0.22 mL/kg	
10 - 15	2.0 - 3.0	1.0 - 1.5		9	0.25 mL/kg	
15 - 20	3.0 - 4.0	1.5 - 2.0		10	0.27 mL/kg	
20 - 25	4.0 - 5.0	2.0 - 2.5		11	0.30 mL/kg	
25 - 30	5.0 - 6.0	2.5 - 3.0		12	0.33 mL/kg	
30 - 35	6.0 - 7.0	3.0 - 3.5	2	13	0.36 mL/kg	
35-40	7.0 - 8.0	3.5 - 4.0		14	0.39 mL/kg	

ตารางที่ 2 ขนาดของ 25% sodium thiosulfate ในเด็ก

25% sodium thiosulfate (Na ₂ S ₂ O ₃)			
น้ำหนัก (kg)	Initial dose (mL, max 50 mL)	Half dose (mL)	จำนวนยาที่ขอเบิก (vial, 18 mL/vial)
≤ 5	8.5	4.5	1
5 - 10	8.5 - 16.5	4.5 - 8.5	1 - 2
10 - 15	16.5 - 25.0	8.5 - 12.5	2 - 3
15 - 20	25.0 - 33.0	12.5 - 16.5	3
20 - 25	33.0 - 41.5	16.5 - 21.0	3 - 4
25 - 30	41.5 - 49.5	21.0 - 25.0	4 - 5
30 - 35	49.5 - 50	25	5
35 - 40	50	25	5

ศูนย์พิษวิทยารามาธิบดี

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

อาคารสุโขทัยเพลส ถนนสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร 10300 สายด่วน 1367 โทรสาร 0-2201-1084

RAMATHIBODI POISON CENTER

Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University

Sukho Place Building, Sukhothai Rd., Bangkok 10300 Hotline 1367

SODIUM NITRITE

ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา

Sodium nitrite ออกฤทธิ์โดยเป็น oxidizing agent ซึ่งสามารถทำปฏิกิริยาได้ดีกับฮีโมโกลบินในรูป Fe^{2+} เปลี่ยนให้อยู่ในรูป Fe^{3+} (ferric ion) เกิดภาวะเมธฮีโมโกลบินนีเมียซึ่งจะจับกับ cyanide ได้ดี นอกจากนี้ nitrite มีฤทธิ์ทำให้หลอดเลือดแดงขยายตัว ทำให้มีเลือดและออกซิเจนเข้าสู่เซลล์ได้ดีเพิ่มขึ้น

ข้อบ่งใช้

1. สำหรับรักษาภาวะพิษไซยาไนด์ โดยใช้ร่วมกับโซเดียมไทโอซัลเฟต
2. รักษาภาวะพิษจากก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์

ข้อห้ามใช้

ผู้ที่แพ้ยา

ข้อควรระวังในการใช้ยา

1. ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีระดับเมธฮีโมโกลบินในเลือดมากกว่า 40%
2. ผู้ป่วยที่มีภาวะพิษ carbon monoxide ที่มีแนวโน้มว่าจะเกิดภาวะพร่องออกซิเจน (hypoxia) ร่วมด้วย
3. ผู้ป่วยที่มีภาวะ severe cardiovascular หรือ cerebrovascular disease
4. ควรระวังในผู้ป่วยที่มีภาวะช็อค โดยเฉพาะผู้ป่วยเด็ก

อาการไม่พึงประสงค์

1. ปวดศีรษะ วิงเวียน คลื่นไส้ อาเจียน หัวใจเต้นเร็ว เหงื่อออกมาก อาการเหล่านี้อาจถูกบดบังด้วยอาการของ cyanide poisoning ได้
2. เกิดความดันโลหิตต่ำเมื่อฉีดเข้าทางเส้นเลือดดำอย่างรวดเร็ว
3. เกิด methemoglobin มากเกินไป ซึ่งอันตรายมากเพราะจะทำให้เกิด hypoxia มากขึ้นจากผลของการเกิด methemoglobinemia ร่วมกับ cyanide บางครั้งผู้ป่วยอาจถึงแก่ชีวิตได้ จึงต้องระวังไม่ให้ sodium nitrite มากเกินไป

ปฏิกิริยาต่อยาอื่น

1. ถ้ามี alcohol ในเลือด หรือใช้ร่วมกับยาขยายหลอดเลือดตัวอื่นๆ จะเกิดความดันโลหิตต่ำมากเกินไป
2. ห้ามใช้ methylene blue เพื่อรักษาภาวะ methemoglobinemia เพราะจะมีการปลดปล่อย cyanide ออกมาอีก
3. การจับของ cyanide กับ methemoglobin ทำให้การวัดระดับ methemoglobin ได้ต่ำกว่าความจริง

ศูนย์พิษวิทยารามาธิบดี

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

อาคารสุโขทัย ถนนสุโขทัย กรุงเทพมหานคร 10300 สายด่วน 1367 โทรสาร 0-2201-1084

RAMATHIBODI POISON CENTER

Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University

Sukho Place Building, Sukhothai Rd., Bangkok 10300 Hotline 1367

SODIUM THIOSULFATE

ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา

ให้ sulfur group แก่ cyanide ที่ถูกดึงออกมาจาก cytochrome เพื่อเปลี่ยน cyanide ให้เป็น thiocyanate ซึ่งเป็นพิษน้อยกว่า แล้วถูกขับออกทางไต เป็นยาที่ค่อนข้างปลอดภัย ใช้ร่วมกับ nitrite ในผู้ป่วยที่เกิดภาวะ เป็นพิษจาก cyanide

ข้อบ่งใช้

ภาวะเป็นพิษจาก cyanide

ข้อห้ามใช้

ไม่มี

อาการไม่พึงประสงค์

แสบร้อนบริเวณที่ฉีด

ปฏิกิริยาต่อยาอื่น

ไม่พบ